

Informe per l'equitat al lleure

Rafael Ribó,

Síndic de Greuges, va lliurar el passat divendres 6 de juny l'Informe sobre els drets dels infants al lleure educatiu i a les sortides i colònies escolars a la presidenta del Parlament de Catalunya, Núria de Gispert.

Aquest informe és fruit del treball conjunt desenvolupat per una comissió creada a iniciativa del Síndic i integrada per diverses entitats representatives del sector a Catalunya.

L'entrevista

Rafael Ribó

Síndic de Greuges

"Cal protegir el dret al lleure educatiu i fomentar l'accés per a tots els infants"

Va ser diputat al Parlament (1980-2001), president d'ICV (1987-2000) i és Síndic de Greuges des del 2004

@Josepvallsh

Josep M. Valls

Després d'haver estat mesos treballant en aquest informe, quin paper creu que juga l'educació en el lleure en el desenvolupament dels infants?

El lleure educatiu potencia el desenvolupament social i personal dels infants. Entre altres aspectes, permet aprendre i gaudir del joc, facilita el coneixement d'un mateix i de l'entorn, i fomenta les relacions socials. És per aquest motiu que cal protegir aquest dret i fomentar-ne l'accés en condicions d'igualtat. De fet, aquest informe es

“El lleure educatiu potencia el desenvolupament social i personal dels infants”

planteja reconèixer públicament la contribució del lleure en el desenvolupament i en el benestar dels infants, i difondre'n la importància entre les administracions i, en general, entre la ciutadania.

La Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant estableix el dret dels infants al lleure i el deure de les administracions a fer possible que hi accedeixin i hi participin.

I quin paper juga com a eina de cohesió social?

Com a espai de relació i socialització dels infants, el lleure contribueix a teixir i a vertebrar la nostra societat. A més, les entitats estan plenament compromeses amb els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats, i assumeixen una funció social que sovint va més enllà d'una tasca estrictament educativa. El foment de vincles entre els infants i l'atenció de les seves necessitats socials i educatives són una gran aportació d'aquest àmbit a la cohesió de la nostra societat.

L'informe fa una radiografia del tema de l'equitat en l'accés a les activitats de lleure. Quines són les principals xifres?

Al voltant del 64% dels infants de tres a catorze anys practica algun tipus d'activitat extraescolar esportiva i el 39% participa en activitats extraescolars no esportives (música, dansa, idiomes, etc.). D'aquests, més de 60.000 ho fan durant el

curs escolar. Tot i que es tracta d'un nombre elevat, hem constatat que hi ha desigualtats d'accés i de participació, amb una presència més extensa de nens i nenes amb un perfil social més afavorit.

Per exemple, les desigualtats pel que fa a les activitats extraescolars són de més de 30 punts percentuals. Aquesta fractura en la participació s'explica per la diferent valoració de l'ús del temps de lleure per part de les famílies en funció del seu capital educatiu i també per raons de caràcter econòmic relacionades amb els costos d'accés.

Per què augmenten les desigualtats?

Hi ha diversos factors que incideixen en l'augment de les desigualtats en la societat. El context actual de crisi econòmica i les polítiques de contenció que se n'han derivat són factors que n'han extremat les desigualtats.

Pel que fa al lleure, algunes famílies han hagut de renunciar a determinades activitats de lleure infantil perquè no poden assumir-ne els costos. Tanmateix, l'impacte en la despesa familiar no s'ha traduït

en un impacte tan significatiu quant a la participació, sobretot, en el cas d'esplais i agrupaments.

L'informe assenyala que les polítiques de promoció del lleure han estat de les més afectades per les restriccions econòmiques...

Sí, l'àmbit del lleure educatiu és un dels més afectats per les mesures de contenció de la despesa i del dèficit públic. Cal reconèixer, però, que les administracions han vetllat perquè les mesures d'austeritat afectessin menys l'accés al lleure dels infants socialment més desfavorits. No obstant això, sí que és cert que la inversió de les administracions s'ha reduït significativament.

“L'àmbit del lleure educatiu és un dels més afectats per les mesures de contenció de la despesa i del dèficit públic”

El Departament de Benestar Social i Família i la Secretaria General de l'Esport han reduït les subvencions i el Departament d'Ensenyament ha deixat de subvencionar ajuntaments i AMPA per a activitats extraescolars. Els ajustos en la despesa pública també s'han deixat notar en les ajudes per accedir a alguns casals d'estiu organitzats per ajuntaments i en la inversió en ludoteques públiques, casals de joves, etc.

Quines recomanacions fa?

L'informe formula recomanacions en quatre grans àmbits: En primer lloc, cal desenvolupar normativament

Questionari Proust

Si no fos síndic de greuges, què seria?
Docent universitari.

Persona que admira en la vida real?
Aquells que treballen a la trinxera social.

El seu heroi de ficció?
Ulisses.

Què és la felicitat per a vostè?
Amor i lluita.

La seva flor preferida?
Lliri de platja.

Un llibre?
La política, d'Aristòtil.

Una música?
Stabat Mater, Pergolesi.

Una pel·lícula?
Un lugar en el mundo, d'Adolfo Aristarain.

El teu menjar preferit?
Xocolata.

El teu somni?
Una societat lliure.